

Á%opitÁ¶dobozos modellek tuningolÁjsa 4.rÁ©sz

Contributed by Szeibel Laszlo

2007. August 29. Wednesday 19:36

Last Updated 2007. September 19. Wednesday 14:28

There are no translations available

Na nÁ©zzÁ¼k tovÁjbb, mire jutunk. Az idegen sebek â€žalkotÁ³jaâ€•, mondhatnÁjm barkÁicsolÁ³ja, a slampos munkÁjjÁjt Á°g prÁ³bÁjltá â€œ tuningolni â€œ, hogy az Á¶sszes elkÁ©pzelhetÁ, - Á©s el nem kÁ©pzelhetÁ - felÁ¼letet szabÁjlyosan telezsÁ tudom Á©n honnan vett idegen cikornyÁjkkal s dÁ-szÁ-tmÁ©nyekkel, amik a pÁrizsi rajzon sehol sem lájthatÁ³k!

Ahelyett, hogy a tÁ©nyleges dÁ-szÁ-tÁ©seket csinÁjltá volna meg becsÁ¼letesen ! De kedves barÁjtaim! Ez Á-gy igazÁjn nem megy! Ahogy a festÁ©k se takarja el az alatta fekvÁ slamos munkÁjt, sÁ't inkÁjbb kiemelni, a giccsparÁjdÁ©s idegen diszek sem rejtik el a slampos, trehÁjny munkÁjnkat! TÁ¶bbet ehhez a tÁ©mÁjhoz nem is szÁ³lok.

Á

A fÁ©nykÁ©pek magukÁ©rt beszÁ©lnek! Itt já³! LájthatÁ³ az alsÁ³ tÁ¼kÁ¶r fapasztÁjijÁjnak eredeti szÁ-ne is. (A sÁjrga nyíl mutatjÁjk az idegen diszeket.) Á•gy nem.

Á

Á
Á

Á
Á
Á
Á

Á
Á•gy

Kétféle:

Kétféleből csak 1 db 0,5 mm-es szál-tottak, s pocsék minőségben. Olyan laza volt, hogy nem csak a végeken bon fel, ha csak rántoztam, hanem kizárólag is. Ki kellett volna dobni, de miután én mindent megtartok, később felhasznál egy olcsó, mondhatnám szögyenletes viking hajához. De a megrendelés elrejtett volt vele.

Szálval 0,5 kétféleket venni, 0,5 ; 0,75 ; 1 ; 1,25 db 1,5 mm-ben. (Ahhoz lusta vagyok, hogy saját magam csináljam, ezért verjem a kettőt, mert szerencsére jó minőségben kaphatók, meg a horgoláscárnákat is fel lehet használni. Csak a 2 nál vastagabbakat kénytelenül magam sodorni.) (Tuning19) A blokkok kimondottan elfogadhatóak voltak, kénytelenül (furcsán) az ejtőkétféle blokkjai voltak igazán szépen megcsinálva, igaz, furatok nélkül, csak elrejtve, de a kifogás nem volt probléma.

Az árbocoknak szál-tott rudak is szépek voltak. Egy aztán ezekkel nem sok baj volt.

A vitorlarudakat két részből kell készíteni, a pozíciós utájn mindkét rész egyik oldalát a megfelelő hosszban kissé laposra kell csiszolni, hogy egymáson felfekedjenek, s aztán a szerszerezéssel, helyenként szállel megerősíteni, s aztán fekete festéssel festeni. Festés után megfelelő távolságban 0,5-1 mm fekete (nem világos és nem barna!) kétféle menettel szerezni. (Tuning21)

De azért a győzeletes árbocfejekbe a csigák nyálását kimartam, s a kádát esztergált csigákat szereltem beléjük. (Tuning20)

Most kell (legalább az egyik) pumpa karját a fűárbocra erősíteni, ez az ön. Árbocpumpa.

Á

-

Pumpa

- â€œDugattyórâ€•
- Kar
- Házzáskötés
- Kartartás kötés
- A â€œ ríngatás â€œ kötelek
- Fedészet
- Árboc

Â
Â

- FÁrboc
- Pumpa
- Pumpakar a fÁrbocra akasztva
- A â€œ ríngatás â€œ- kötelek (Tunning22)

A kar egyik vége egy rövid kötél darabbal a pumpa â€žbávdugattyójávalâ€• volt összekötve. A kar másik vége kötél darab volt köté - az alsó végén egy-egy csomóval, így több ember is ringathatta, Aztán megy az â€žállászetâ€•, - ami itt natúr ács nem sötétbarna! - mint az Ágyba csinálás!

Valóban a latin vitorlás hajásnál nem beszélhetünk â€žgiziâ€• állászetéről, mint a keresztvitorlázat ács ahol a csarnokok s a tarcsok macskafejekkel ill. Doodshoft

kengyelekkel vannak fixen rögzítve. A sebek (s a többi latin vitorlás hajás) csarnakjai csigasorokkal s pecekkel vannak a mellvéd belső oldalára - gyorsan oldhatóan - rögzítve. Az oldalkötél-csigasorok alsó vége, meg egy csomó más kötélvég is, mint a Ghanjínál, ön.Á pecekkel (Knebel) voltak másik kötélehez erősítve, - a könnyebb ács oldhatóság miatt.

Â

A latin vitorlázat sebek egyáltalán nem hordtak tarcsot, csak a az ön. Polacker -vegyes vitorlázat - sebek. (Franciájul Mistyque)

Az Indiscret-nél a kőpen íthatás, az elárbcos az orrboc közzétt feszítél köté nem tarcs,

hanem eventuel egy áéžrepÁ¼lÁ'á•, hÁ;romszÁ¶gletÁ± orrvitorla kÁ¶tele.

PatrÁ;cot se talÁ;junk, mert a vitorlarudak ejtÁ'kÁ¶tele betÁ¶ltÁ¶tte ezek szerepÁ©t is.

Á

Á
Á
Á

Á
Á
Á
Á

A kÁ©sz Á;llÁ³kÁ¶tÁ©zet. A rudakat fel kellett kÁ¶tnÁ¶m vitorlÁ;jk nÁ©lkÁ¼l, mert egy kiÁ;llÁ-tÁ;sra vittem, s a vitorlÁ;jk má©g nem voltak kÁ©sz. De legalÁ;bb ilyen fotÁ³im is vannak.

FutÁ³ kÁ¶tÁ©zet:

A nehÁ©z rudak mozgatÁ;jsÁ;ra a kÁ¶vetkezÁ' kÁ¶telek szolgÁ;ltak :

A vitorlarudak alsÁ³ vÁ©gÁ©n 3 kÁ¶telet talÁ;junk. A kÁ¶zÁ©psÁ' a rudak lefelÁ© valÁ³ hÁ°zÁ;jsÁ;ra szolgÁ;lt.

EjtÁ' - a dupla ejtÁ'kÁ¶tÁ©l alul egy 5, ill. a besannÁ;l 3 csigÁ;s nehÁ©z blokkon volt keresztben Á;tfÁ±zve Á©sÁ innenÁ a nÁ©gyszÁ¶gletes Á;rbocejben talÁ;lhátÁ³ 4 csiga kÁ¶zÁ¼l az alsÁ³ kettÁ'n elÁ'refelÁ© Á;tvezetve, ahol a kÁ©t Á¶sszekÁ¶tÁ¶ egy pecek volt rÁ¶gzÁ-tve, ami a vitorlarÁ°d rÁ¶gzÁ-tÁ'kÁ¶telÁ©nek a áéžszemÁ©ná• volt Á;tbujtatva. Az 5 csigÁ;s blokk alatt má©terrel volt egy 6 csigÁ;s blokk, Á©s a kettÁ' egyÁ¼tt alkotta az ejtÁ'kÁ¶tÁ©l csigasorÁ;jt. (Reep)(LÁ;sd az elÁ'zÁ' EjtÁ'blo kÁ©pet.) (Nem tudok rÁ;j magyar nevet.) A kÁ©t szÁ©lsÁ't talÁ;jn alsÁ³ fordÁ-tÁ³kÁ¶tÁ©lnek nevezhetnÁ©nk, mert ezek kel le rudak alsÁ³ vÁ©gÁ©t jobbra vagy balra hÁ°zni. A rudak alsÁ³ vÁ©gÁ©tÁ'l egy áéžalsÁ³ karkÁ¶tÁ©lá• vezetett felfelÁ©, Á©s az csigÁ;jnak egyikÁ©n Á;tvezetve az Á;rboce má¶gÁ¶tt levezetve egy csigasoron volt rÁ¶gzÁ-tve. A rudak felsÁ' vÁ©ge Á©s az Á;j kÁ¶zÁ¶tti tÁ;volsÁ;jg kb. felÁ©nÁ©l volt a áéžfelsÁ' karkÁ¶tÁ©lá• a rÁ°dra kÁ¶tve, innen az Á;rbocefej felsÁ' csigÁ;jinak a áéžm Á;tvezetve s az Á;rboce elÁ'tt egy csigasorral rÁ¶gzÁ-tve.

Kb. ugyancsak itt voltak a vitorlarÁ°dra kÁ¶tve a kÁ©t áéžfelsÁ' fordÁ-tÁ³á• csigasorÁ;jnak a felsÁ' blokkjai egy-egy rÁ¶vid kÁ¶tÁ©ldarabbal. Ezek tkp. nem voltak igazi fordÁ-tÁ³k, hanem a hosszÁ° vitorlarudak felsÁ' vÁ©gÁ©nek a kilengÁ©sÁ©t akadÁ;jlyoztÁ;jk meg. (Az elÁ'- Á©s fÁ'vitorlarudak hossza

majdcsak hogy elárte a hajás hosszát! Az Indiscret f'vitorlarájának a hossza 36,5 m volt !)

A vitorlák kátelei :

Kivonás : A vitorlák hátsó, alsó csőcsőn volt 2 kivonás.

Bevonás : A vitorlák hátsó ázfőggá'legesá• Áónnek kb. 1/3 Ás 2/3 magasságban találunk kát bevonás. Ezek vitorlarádon a megfelelő magasságban vannak felkötve, az egyik oldalon vezetnek lefelé, Ás a vitorlák hátsó Áón (1/3 Ás 2/3) kápzett kátszemeken Átvezetve a másik oldalon ugyanott találhatók blokkokon Átvezetve a fedézetre rágz-tve.

(Előzést, ezt előg nehéz magyar-tanom ! Á Talán a kápeken láthatók.)

Fogásolások kátelek: Eredetileg a Földközi Ás - Arab tengeren Ás az Indiai Áceánon vitorlázás latin vitorlázat° hajás nem ismerték a fogásolások káteleket. Ezek helyett tőbb, káláb' nagyságú vitorlákat tartottak a fedézetben, illetve vitorlarakájban Ás ezeket az időjárásnak megfelelően cserélték. Viharos időben pl. a besan legkisebb vitorlájait a f'vitorlarádra kátták. Ágyá a legkisebb Ás legnagyobb vitorlafelálet káztátti arány kb. az 1:10 -hez arányt is elérhet.

Az Á Indiscret fogásolások kátelei már az Ászaki behatásra vezethetők vissza. De ellentétben a keresztvitorlákkal a fogásolások kátelek sora, soha sem a vitorla felső Áóvel párhuzamosan vezetett, hanem az alsó, első csőcsőktől kiindulva, felfelé srógen a felső csőcső alatt kb. 2-3 m-el találhatók ponthoz.

Á

Vitorlák

Nagyon szép anyagot adtak a dobozhoz Ás a sző-ne is megfelelő volt. A vevő ugyan megrendelte még hozzá a varrott vitorlakészletet ami viszont csapnivaló volt!

Durván szőtt vastag anyag volt, a varratok pocskok, Ás ami mindennek a teteje, a szegőlykák valamiféle hurkaszerő kátszemekkel voltak imitálva! Sikerült rála a vevő't lebeszénem, megegyeztünk, hogy visszaváldi, Ás a Ájában meg egy kis felárral, Án szebb vitorlákat gyártok neki. (Tunning23)

Á

Nos - modellvitorlájit sokfélékkel összenézve sokféle anyagból lehet készíteni. Hogy mennyi szeméttel találkoztam azóta is! Sűrűre festett, lakkozott keménypapírral, japánpapírral, durván szűrt vízszőnyegre festett alumínium vagy roz fémlemezre. Nem beszélve a műanyag kiték vastag műanyag vitorlájiról!

Mint már említettem - a vízmentesítőanyagok ... - a lehető legfinomabb (de nem ártalmas) batisztot

tegyük fel az éjszaka-nyitást. (Nem fázni! Hideg tégyben!) Szűrő-tani nedvesen, vízszintes felületen kell. Nem szabad csavarni sem centrifugálni! Aztán vasalni. A kiszabás után a 2 - 3 mm-es szegőseket vasalással felhajtani, az azután megfelelően ragasztással ragasztani. Aztán a szegőseket vízgigvarni. Kihegyezett, de kissé rögzítőszerű csiszolt hegyű 1B-s, 1B-s, HB-s ceruzával a szívek határait, meg a fogószálak kábeleket szívjait (ha vannak) berajzolni, az azután a vízszintes varratot gépen 2 mm-es tűvel a szegősekekkel vízgigvarni.

Közéssel felvarni a szegőlykőteleket, mégpedig úgy, hogy a varrógéppel megkerülik a szegőlykőteleket, s annak a vízmentesítőbe belefekszik. Nem kell vízszőnyeg a szegőlykőteleket! És egyóttal kialakítani a vitorla sarkain a felületet.

Fogószálak kábele : Egy vízszintes darab 0,5-0,7 mm-es kábelre csomót kötünk, tővel átházzuk a megfelelő helyen, a vitorla másik oldalán is csomót kötünk, az a hosszát megretre vízgigjuk. Mivel ezek a vízcsőrnélk vízcsőrnélk, s vízcsőrnélk vissza állnak, ezért kissé megnedvesítve vízmentesítőbe a vízcsőrnélk rendezve a két mindkét oldalon egy csepp a vitorlájhoz vízgigjuk.

A vitorlájkat vízszintes, natúr szőnyeg kábeltelekkel vízgigjuk a vízcsőrnélk.

Nagy hajlákknál soha nem egy hosszú kábellel spirálisan ! Az ok nagyon egyszerű : Ha egy kábellel spirálisan egy helyen elszakadt, a szél semmi perc alatt lerántotta volna a vitorlájit !

Hogy a rudakra a blokkokat a vitorlájik elűtt vagy után vízgigjuk a rudakra, az elvileg mindegy, kinek hogy vízgigjuk.

- Csak kis hajlákknál !
- Az átkötés a 17. sz-ig
- Kb. 1600-1850
- 1850 után un. Jackstag - ra
- A vitorlájik felső csőrnélkcskeinek vízgigjuk a vízcsőrnélkgekre 1850-ig
- A vitorlájik felső csőrnélkcskeinek vízgigjuk a vízcsőrnélkgekre 1850 után

Á

A futókábeleket számmal az olasz rajzon is kb. 90 %-ban rendben volt, eltekintve azokról, amiket

Â francia Windjammer

-Â nÂ©gyÂjrbocos bark

nÂ©met Windjammer

- Â¶tÂjrbocos Vollschiiff

- â€œ teljes hajók â€œ

A latin vitorlázkat egyszerÂbb egy kicsit hasasra beÂllÂ-tani, ez ÂltalÂban jÂl sikerÂl a vitorlarÂd, Âs a (hÂtsÂ, alsÂ) kÂt csÂcsÂ¶kkÂ¶tÂ (kivonÂ) megfelelÂ beÂllÂ-tÂsÂival.Pi. ez a sebekemen a vÂlemÂnyem szerint jÂl sikerÂl, s vitorlÂk most Âgy Âllnak, mintha a hajók jobboldali (SB) hÂromnegyedes szÂlben egy hosszÂ Â-vÂ± kanyart venne Âppen. Ezt a benyomÂst meg lehetne erÂsÂ-teni, ha a modell az ÂllvÂnyon nem egyenesen Âllna, hanem balra bedÂlne.

A sebek az erÂsen kifelé dÂlÂ oldalai miatt 45 fokos dÂlÂsszÂ¶get elviselt felborulÂs nÂlkÂl, akÂr csak mai modern jac

A keresztvitorlÂknÂl egy kicsit nehezebb a dolog, fÂleg az alsÂ vitorlÂknÂl. De ezt majd egy mÂsik cikkben tÂrgyaljuk meg.

Ezzel egyelÂre befejeztem az â€œ ÂpÂ-tÂdobozok tuningolÂs â€œ -Ât, de kÂsÂbb mÂg vissza fogok tÂrni erre a tÂ modellek ÂpÂ-tÂse kapcsÂjn. De elÂtte szeretnÂk egy Âj sorozatot indÂ-tani, azoknak, akik kizÂrÂlag terv utÂn akarÂn ÂpÂ-teni. Ami sokkal de sokkal nehezebb, mint konzervbÂl ÂpÂ-teni. S itt elÂzetesen meg kell jegyezni, hogy aki terv utÂn akar ÂpÂ-teni, annak nagyon-nagyon nagy tÂrelemmel kell rendelkeznie ! Heteket- hÂnapokat rÂ kell szÂnnia a kutatÂsra s a szakirodalom tanulÂnyozÂsÂjra. Nem akarom senkinek se a kedvÂt szegni !

MÂr emlÂtettem. A pocsÂkabbnÂl pocsÂkabb â€œ tervrajzokkal â€œ DunÂt lehetne rekeszteni.

De mi van akkor, ha a rajz jÂ, de hiÂnyzik a tapasztalat, az Âvek sorÂjn ÂsszegyÂjtÂtt elmÂleti tudÂs? Az igazÂjn jÂ rajzok nem kezdÂknek kÂszÂlnek ! Ahogy egy gÂpÂszmÂrnÂ¶knek sem kell elmagyarÂzni, hogyan olvasson egy alkatrÂszrajzot, ugyanÂgy egy jÂ hajók (modell) ÂpÂ-tÂnek nem kell elmagyarÂzni, hogyan kell egy metszetet vagy vÂ-zvonalrajzot Ârtelmeznie ! Vagy pÂldÂul a rÂgi hajók kÂ¶tÂzete! A dobozok ÂpÂ-tÂsi utasÂ-tÂsaiban olvashatÂ meg oda 0,5 mm-es kÂ¶telet kell kÂ¶tni . OK. De miÂrt ? MÂrt Âppen oda ? S mÂrt Âppen 0,5 mm-est ?

Nem akarom az un. gyakorlati embereket megbÂntani , de sajnos elmÂlet nÂlkÂl nem megy !!!

Akit nem Ârdekel az elmÂlet, az lehet hogy nagyon tetszetÂs kopjafÂt tud faragni, - habÂr egy igazi szÂkely rengeteg hibÂt talÂlna benne - az soha nem lesz igazi hajókmodellezÂ, hanem csak egy szobadÂ-sz kÂszÂ-tÂ. MÂg egyszer : Nem

akarom senkinek se a kedvőöt szegni !!!

Fel tudom rajzolni az utat : Ezen az Őton kell menned, ha jő hajómodellező akarsz lenni !

Ez az Őt nem lesz kőnnyő, s talán tele lesz kitőrákkal, s hibákkal. Hogy ezeket a kitőrákat s hibákat el tudd kerőlni, ebben tudok segőteni.

Flamenco

Korábbi cikkek:

- Őő-tődobozos modellek tuningolása 1.rősz
- Őő-tődobozos modellek tuningolása 2.rősz
- Őő-tődobozos modellek tuningolása 3.rősz